

نمونه موضوعات، مهارت‌ها و فعالیت‌های میدانی مناسب برای «برنامه ویژه مدرسه»

فعالیت‌های میدانی	موضوعات/مهارت‌ها	ساحت‌ها
بازدید از موزه‌ها، نمایشگاه‌ها، مراکز فرهنگی، کانون‌های تربیتی محله، اماكن مذهبی (مسجد، مصلی، زیارتگاه)، دارالقرآن، یادمان دفاع مقدس)، نهادها و مؤسسات مذهبی و شرکت در فعالیت گروه‌ها و انجمن‌های دینی، ارائه خدمات به زائران اماكن مذهبی	فلسفه احکام؛ احکام/اخلاق خرید و فروش، تحصیل، رفتار با همسایگان، دوستان و خویشان، احترام به پدر و مادر؛ ترجمه و فهم قرآن، آیات موضوعی قرآن کریم، تاریخ اسلام، جریان‌های فکری موافق و مقابله ادیان الهی، پاسخ به شبهات دینی، آداب و مناسک دینی	اعتقادی، عبادی و اخلاقی
طراحی و اجرای فعالیت‌های فردی و گروهی، مراجعته به سازمان‌ها و نهادهای مربوط، شرکت در فعالیت‌های عام‌المنفعه، تهیه و توزیع بروشور و نشریات مناسب، مصاحبه با اعضای خانواده، کسبه و اهالی محل و ارائه گزارش آن، بازدید از موزه‌ها، نمایشگاه‌ها، مراکز فرهنگی، اماكن باستانی، نهادها و مؤسسات اجتماعی	گوش دادن مؤثر، فن بیان، آداب معاشرت، زبان بدن، فنون مذاکره و مباحثه، سعه صدر و پذیرش نظرات مخالف تحلیل رویدادهای تاریخی/اجتماعی/سیاسی استفاده از خدمات سازمان‌ها و دستگاه‌های حمل و نقل شهری، امداد و نجات، پولی-بانکی، بهداشتی-درمانی، آموزشی، اینمی، تفریحی، قضایی، بیمه و تأمین اجتماعی، پرداخت مالیات، سفر و گردشگری لباس، معماری، آداب معاشرت، حمل و نقل، ارتباطات، داد و ستد، سبک زندگی، آداب و رسوم و ... در گذر زمان	اجتماعی و سیاسی
مشاهده و گردش در طبیعت، شرکت در فعالیت گروه‌ها و انجمن‌های حفاظت از محیط زیست، ارائه خدمات بهداشت و سلامت به کلاس‌های دیگر در مدرسه، اجرای سمینارها یا کارگاه‌های آموزشی برای دانش‌آموزان دوره‌های تحصیلی پایین تر	آشنایی با رشته‌های ورزشی، آموزش شنا، دو و میدانی، کوهنوردی، طبیعت‌گردی، ورزش‌های رزمی و دفاع شخصی، دوچرخه‌سواری، بازی‌های بومی-محلي، بازی‌های متناسب با جنسیت، مراحل رشد و دوره سنی، بازی‌های انفرادی و گروهی، فوتbal، والیبال، آمادگی جسمانی، تغذیه، بهداشت، سلامت و اینمی در حرفة‌ها و فعالیت‌های مختلف ذهنی و بدنی بررسی یک مسئله محیط زیستی (تغییرات جانوران و پوشش گیاهی، تأمین آب شرب، نحوه جمع آوری و دفن زباله‌ها و فاضلاب در یک منطقه در گذر زمان)، پاک‌سازی مناطق جنگلی، حريم رودخانه‌ها و سواحل، درخت کاری و توسعه فضای سبز، سلامت و بهداشت در مدرسه و محله	زیستی و بدنی
خلق آثار هنری و به نمایش گذاشتن و فروش آنها، ارائه گزارش بررسی‌های خود پیرامون آداب و رسوم محلی، اجرای نمادین آداب و رسوم محلی، مشاهده طبیعت، بازدید از موزه‌ها، نمایشگاه‌ها، مراکز فرهنگی هنری، آثار باستانی، شرکت در فعالیت‌های گروهی برای حفظ میراث فرهنگی	نقد هنری، نمایش، سرود، کاردستی، سفالگری، عکاسی، حجم‌سازی، صنایع دستی، نقاشی، خوشنویسی، مرمت آثار باستانی، فیلم‌سازی، طراحی و دوخت لباس، گلدوزی میراث فرهنگی (بناهای، البسه، داستان‌ها، اشعار و ضرب المثل‌های محلی، نحوه گرم کردن و خنک کردن منازل در گذر زمان)، آداب و رسوم هر منطقه برای شروع سال/فصل جدید، تولد کودک، بلوغ نوجوان، اتمام پافت فرش، بدرقه و استقبال از مسافران، دید و بازدید و مهمانی، کاشت و داشت محصولات کشاورزی و باغی	زیباشناختی و هنری

<p>فروش محصولات و ارائه خدمات به اهالی محل، مصاحبه با کسبه و صاحبان مشاغل محلی، شرکت در برداشت محصولات باخی و کشاورزی منطقه</p>	<p>آشنایی با حرفه‌های مختلف، آموزش کشاورزی و باگبانی، تعمیر وسایل مختلف، خیاطی، کسب درآمد از طریق هنر، تجارت و بازارگانی، پس انداز، خرید و فروش، سرمایه‌گذاری، تولید محصول، کارآفرینی،</p>	<p>اقتصادی و حرفه‌ای</p>
<p>بازدید از نمایشگاه‌ها و مراکز علمی، شرکت در فعالیت گروه‌ها و انجمن‌های علمی، ارائه نتایج فعالیت‌های خود به شیوه‌های مختلف مکتوب، دیداری و شنیداری و الکترونیکی</p>	<p>مهارت‌های ICDL، نقد رسانه، تحلیل محتوا، تفکر انتقادی، طراحی و تولید محتوای الکترونیکی، تولید کتاب صوتی، برنامه‌نویسی، بازی‌های رایانه‌ای آزمایشگاه علوم، کارگاه ریاضی، نجوم، رباتیک</p>	<p>علمی و فناورانه</p>
<p>بازدید از نمایشگاه‌ها و مراکز علمی، صنعتی، تولیدی، شرکت در فعالیت گروه‌ها و انجمن‌های علمی و ادبی، دیدار با عالمان، مخترعان، صنعتگران و دانشمندان، طراحی و اجرای برنامه سیر مطالعاتی، ارائه نتایج فعالیت‌های پژوهشی علمی خود به صورتی خلاق و جذاب</p>	<p>پرسشگری، مطالعه و یادگیری (مشاهده، تشخیص مسئله، گردآوری و سازماندهی اطلاعات، حدس و آزمایش، نتیجه‌گیری، تحلیل، ارزیابی، بررسی و یافته‌ها)، خلاقیت و نوآوری، خواندن (خواندن انواع متون، درک پیام متون خواندنی، تندخوانی، نقد متون خواندنی و ...)، نوشتن (نوشتن انواع متون ادبی، علمی، داستانی، زندگینامه، فولکلوریک) نقد ادبی، تقویت حافظه دیداری و شنیداری، دقت، تمرکز، یادداشت‌برداری، خلاصه‌نویسی، سمینار (فردي و گروهی؛ با استفاده از قالب‌های مختلف چون نمایش، فیلم، نرم‌افزارهای مناسب، ...)، بازی‌های فکری مهارت‌های زندگی (خودشناسی، خودراهبری، انتخاب و تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی، مدیریت هیجانات، تاب آوری، خودکارآمدی) بهداشت و تغذیه، ایمنی و سلامت، آشپزی، چیدمان منزل</p>	<p>فراساحت مهارت‌های عمومی توسعه فردی</p>

☒ این موارد صرفاً مثال‌ها و نمونه‌هایی از برنامه ویژه مدرسه هستند تا مدارس با ایده گرفتن از آنها، نمونه‌هایی متناسب با تفاوت‌های جنسیتی، اقلیمی، قومیتی و فرهنگی خود را طراحی و اجرا نمایند.